

Naturmangfold og kulturminner i kulturlandskapet

Et variert jordbrukslandskap er et viktig leveområde for mange arter. Mangfoldet av gener, arter, naturtyper og landskapsmosaikk i dette landskapet utgjør levedyktige økosystemer som leverer tjenester som pollinering, god jordstruktur, erosjonsmotstand og flomdemping. Strukturendringer og endringer knyttet til moderne jordbruksdrift kan gi utfordringer for et kulturbetinget naturmangfold og for tjenester levert fra jordbrukslandskapet. Det er derfor behov for kunnskap om hvordan ivaretagelse av kulturlandskap og naturmangfold kan styrkes i kombinasjon med vanlig jordbruksdrift. Prosjekter som tar for seg effektive tiltak mot spredning av fremmede arter, vil også kunne være relevante.

En rekke ordninger på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå skal sørge for tiltak og riktig skjøtsel av verdifulle landskap, verdifulle arter og naturtyper, samt bidra til at status for kulturminner og kulturmiljøer i jordbruket bedres. For å sikre riktige prioriteringer, trenger vi kunnskap om god forvaltning av natur- og kulturverdiene i jordbrukslandskapet. Gjennom formidling av eksisterende kunnskap og utvikling og formidling av ny kunnskap, kan miljøvirkemidlene i jordbruket i enda større grad rettes inn mot tiltak som bidrar til at målene i nasjonalt miljøprogram om å ivareta natur- og kulturverdier i jordbrukets landskap, nås.

God praksis for istandsetting og skjøtsel av kulturminner og kulturmiljøer, samt forvaltning og skjøtsel knyttet til naturmangfold, herunder utvalgte naturtyper, trua natur og prioriterte arter er andre aktuelle problemstillinger. Det kan også være aktuelt med prosjekter som belyser og informerer om landbrukets bidrag til naturmangfold, kulturlandskap og ivaretagelse av kulturminner. Skjøtsel for å ivareta kulturminner og kulturbetinget naturmangfold kan ha varierende grad av tilknytning til aktiv jordbruksdrift. Samtidig er aktiv jordbruksdrift et viktig grunnlag for skjøtselstiltak, f.eks. ved hold av beitedyr. Skjøtselstiltakene kan være et ledd i produksjonen, utføres av bønder uten å være knyttet til produksjon, eller utføres av personer utenfor jordbruket.

Regjeringen lanserte i 2018 en nasjonal [pollinatorstrategi](#). I strategien pekes det på behovet for å øke kunnskapen om praktiske løsninger og tiltak som jordbruket kan ta i bruk for å sikre gode leveområder for pollinatorer.